

Verslag Adviesraad Sociaal Domein Krimpenerwaard

Maandag 16 januari 2023, 19:30 – 22:00 uur (Lekkerkerk)

Leden

André Nouwen
Angelique Baljeu (afwezig)
Ellen Graauwmans
Lia Combrink
Marianne Dogterom (afwezig)
Peter Bontan
Tertia Hulst
Wim van Zijl
Jacomine Kuijt

Genodigden

Mariëlle van Gemeren (beleidsmedewerker sociaal domein)

Voorzitter

Lucie Boonekamp

Ambtelijk secretaris

Annelies Scheepens

Agenda

1. Welkom

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom, in het bijzonder beleidsmedewerker Mariëlle van Gemeren en Jacomine Kuijt die officieel is benoemd als nieuw lid van de Adviesraad.

2. Toelichting en bespreking thema's rondom vergrijzing (Mariëlle van Gemeren)

Vergrijzing is een van de thema's die de gemeente centraal stelt i.h.k.v. opgavegericht werken. De andere thema's zijn kansengelijkheid, bestaanszekerheid (o.a. herijking minimabeleid) en de sociale basis. Het doel is om meer integraal te werken, meer in te zetten op preventie en werkzaamheden te herschikken.

Een toelichting van het thema vergrijzing

In 2040 is 1 op de 6 Nederlanders ouder dan 75 jaar. Dan is de vergrijzing op zijn hoogtepunt. De vergrijzing gaat gepaard met o.a. de volgende ontwikkelingen:

- Een groeiend aantal eenzame ouderen
- Een toenemende vraag naar verpleeghuisplekken zonder dat deze worden uitgebreid
- Een afname van het aantal mantelzorgers in verhouding tot het aantal ouderen (het potentieel mantelzorgers is nu gemiddeld 8 op elke zorgbehoevende ouderen en de verwachting is dat dit in 2040 terug zal lopen naar 4 personen)
- Een toename van het aantal ouderen met een chronische aandoening of dementie (meer dan een half miljoen mensen met dementie moeten langer zelfstandig blijven wonen)

Het rijk heeft aangekondigd dat hervormingen van de zorg nodig zijn om acute problemen als gevolg van de vergrijzing te helpen voorkomen.

Voor de Krimpenerwaard betekent dat o.a.:

- Een toenemend risico van verwaarlozing onder ouderen
- Valpreventie wordt steeds belangrijker
- Een toenemende behoefte aan ondersteuning
- Groeiende zorgkosten
- Onvoldoende passende woningen
- Personeelstekorten
- Tekort aan mantelzorgers en vrijwilligers (die langer moeten blijven werken)

De kosten van de zorg beslaan op dit moment 13 procent van het Bruto Nationaal Inkomen en dat zal oplopen tot 20 procent als er geen maatregelen worden genomen. Om de zorg betaalbaar te houden gaat de Krimpenerwaard o.a.:

Gebruik maken van diverse landelijke subsidieregelingen

Intensiever samenwerken met andere gemeenten en zorgverzekeraars

In het kader van opgavegericht werken wordt geïnventariseerd:

- Wat er aan voorzieningen en zorg zijn
- Wat er in de toekomst nodig is (rekening houdend met de bovenstaande ontwikkelingen)
- Of de gemeente de goede dingen doet
- Hoe de gemeente adequaat kan inspelen op ontwikkelingen

Uitgangspunten voor de opgave vergrijzing zijn:

- Het integrale beleidskader en het collegeprogramma
- Landelijke (subsidie)programma's
- Samenwerking met (vertegenwoordigers van) de doelgroep en maatschappelijke partners
- Kwetsbare ouderen en hun mantelzorgers als prioriteit en aandacht voor bewustwording en preventie t.a.v. toekomstige ouderen

- Samenhang met andere gemeentelijke taken, zoals t.a.v. woonzorgconcepten, de sociale basis, leefbaarheid, etc.

De opgave vergrijzing is onderverdeeld in vier pijlers, namelijk:

Een basisinfrastructuur

De ontwikkeling en het behoud van maatschappelijke voorzieningen, zoals het stimuleren van sport en bewegen, de ondersteuning van de informele zorg en het vrijwilligerswerk, etc.

Wonen en woonomgeving

Voldoende passende woningen en een veilige woonomgeving met voldoende voorzieningen (winkels, openbaar vervoer, ontmoetingsmogelijkheden, etc.). Met name de ontmoetingspunten zijn van belang om eenzaamheid onder ouderen te helpen voorkomen.

De vergrijzing is een belangrijk thema i.h.k.v. de woon(zorg)visie.

Zorg en ondersteuning

Aandachtspunten zijn o.a.:

- Een verschuiving van individuele naar algemene/ collectieve zorginitiatieven
- Naast ondersteuning van mantelzorgers ook investeren in het versterken van sociale netwerken
- Mensen die vallen onder sociale zaken eventueel toeleiden naar zorg als daar aanleiding toe is
- Bestaande voorzieningen op peil houden en doorontwikkelen, zoals het Preventieteam
- Investeren in een innovatief zorgaanbod (zoals diverse projecten, waaronder valpreventie, welzijn op recept, maatjesprojecten, etc.)
- Aangepaste leerlijnen i.s.m. Sociale Zaken, zoals toeleiding van cliënten naar betaald of vrijwilligerswerk in de zorg

Vitaliteit en weerbaarheid

Aandacht voor gezond ouder worden, veiligheid, versterking van de financiële positie, een dementievriendelijke samenleving stimuleren, etc.

Reacties van de Adviesraad n.a.v. de 4 pijlers:

Het is belangrijk om op basis van de vergrijzing met een andere bril naar woonconcepten te kijken, ook met het oog op een evenwichtige leeftijdsopbouw van buurten. Een mix van jong en oud is nodig voor een evenwichtige verhouding tussen zorgbehoevende ouderen, mantelzorgers en vrijwilligers.

Als knelpunt wordt de beperkte beschikbaarheid van dagbesteding genoemd in Schoonhoven. Inwoners van Schoonhoven die aangewezen zijn op dagbesteding moeten voor deze voorziening naar Gouda of Haastrecht.

Ook de nabijheid van openbaar vervoer is van belang. Bushaltes zijn soms op 2 kilometer afstand gelegen. Vanuit de gemeente wordt aangegeven dat bushaltes vallen onder de provinciale verantwoordelijkheid. Erkend wordt dat de bereikbaarheid van openbaar vervoer wel van belang is.

Het advies aan de gemeente is om ook particuliere wooninitiatieven in beeld te krijgen voor het overzicht.

Verder brengt de Adviesraad het van belang flexibiliteit bij de afgifte van vergunningen voor bijvoorbeeld mantelzorgwoningen onder de aandacht.

Verder wordt het belang van huisvesting voor jongeren benadrukt: alleen dan blijven jongeren in de Krimpenerwaard wonen en zijn zij beschikbaar als (toekomstige) mantelzorgers.

Tot slot is een snelle aanvraagprocedures voor collectief vervoer een aandachtspunt. Er zijn signalen dat dit op kan lopen tot zo'n 6 weken.

De vervolgstappen:

Afronding van de inventarisatie.

Op basis van de geïnterpreteerde knelpunten en voorgestelde oplossingen wordt een afwegingskader uitgewerkt om vervolgvactiteiten en maatregelen te prioriteren. Vanuit het sociaal domein wordt hiervoor o.a. samenwerking gezocht met collega-beleidsmedewerkers van het ruimtelijk domein.

De Adviesraad wordt gevraagd om een advies uit te brengen op basis van een uitgewerkt afwegingskader.

De Adviesraad kan na de vergadering vragen of aanvullende suggesties onder de aandacht van Mariëlle brengen (m.vangemeren@krimpenerwaard.nl). De suggesties die de Adviesraad tijdens de vergadering heeft ingebracht en die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen, worden meegewogen bij de verdere voortgang.

3. Advies Inkoop Jeugd en Wmo 2025

Wethouder Bultman is zeer te spreken over het advies. Ze heeft erkend dat het uitgangspunt 'goed, is goed genoeg' nog nadere uitwerking vereist (wie bepaalt wat goed is). Ook de afschaling van zorg moet verder worden doordacht, ook vanwege de complexiteit van de zorg. De wethouder heeft aangegeven dat in regionaal verband wordt afgesproken of er een vervolgadvis zal worden gevraagd t.b.v. de kadernota. Dit hangt mede af van de eventuele gevolgen voor de planning van het inkooptraject.

De Adviesraad heeft de adviezen van andere adviesraden in Midden Holland ontvangen. De adviesraden van Zuidplas en Gouda hebben aangegeven in een later stadium een advies uit te brengen. De adviesraad van Waddinxveen heeft vooral gereageerd op procedurele kwesties, zoals de impact van de regionale samenwerking op het gemeentelijk beleid. Tot slot heeft de adviesraad van Reeuwijk-Bodegraven grote delen van het advies van de AR Krimpenerwaard overgenomen zodat dit in grote lijnen overeenkomt met dat van Krimpenerwaard.

4. Sociale basis

Tertia en Lucie hebben deelgenomen aan een bijeenkomst over de sociale basis op 12 december waar met name ambtenaren en maatschappelijke organisaties in gesprek zijn gegaan over de doorontwikkeling en ideeën hierover. Op pagina 7 van de rapportage van het Verweij Jonker Instituut staat een overzicht van de niveaus die een rol spelen bij de sociale basis. Het is belangrijk dat de gemeente op al deze niveaus investeert. De opbrengst van deze investeringen is moeilijk inzichtelijk te maken. Dat maakt het lastig om te beoordelen voor wie welke maatregelen wat opleveren.

5. Woonvisie

Lucie heeft deelgenomen aan een van de drie stakeholdersbijeenkomsten over de woonvisie. Het resultaat hiervan zal worden uitgewerkt in een uitgangspuntennotitie die zal worden voorgelegd aan de Adviesraad i.h.k.v. een reflectieronde.

6. Bespreking van de Actielijst en de Strategische Agenda

Actielijst

In de volgende vergadering van de Adviesraad in februari staat de zelfevaluatie centraal. Een inventarisatie van Kernkracht over overeenkomsten en verschillen tussen de adviesraden in de regio zal hierbij worden betrokken. Ook zullen mogelijkheden worden besproken om als Adviesraad nadrukkelijker naar buiten te treden. Annelies zal hiervoor een voorstel ter bespreking uitwerken.

De voorkeur voor de planning van het etentje met Alie van der Schans gaat uit naar 16 februari. We zullen vroeg gaan dineren (vanaf 17.30 uur), zodat we aansluitend kunnen vergaderen. Er zal worden gezocht naar een restaurant in de omgeving van het gemeentehuis van Lekkerkerk.

Strategische agenda

Op 16 maart maakt de Adviesraad kennis met de commissie. De vergadering start dan om 19.00 uur in plaats van 19.30. Tegen die tijd zal dit ter herinnering onder de aandacht worden gebracht.

De sociale basis zal worden geagendeerd om de inventarisatie te bespreken. Annelies doet navraag hoe de inventarisatie tot stand is gekomen (wie zijn daarbij betrokken en wat waren de uitgangspunten).

Andere terugkerende onderwerpen voor de Adviesraad in 2023 zijn o.a.:

De Kadernota inkoop Wmo en Jeugdwet

Maatwerkwoon in samenhang met de woonvisie

7. Ingekomen en uitgaande stukken:

Ingekomen stukken ter behandeling:

- (Informeel) tarieven pgb

De Adviesraad heeft in zijn advies d.d. 14 oktober 2021 het relatief lage informeel pgb-tarief voor bloedverwanten die individuele begeleiding aan naasten bieden, ter discussie gesteld. Er zijn mensen met een professioneel-inhoudelijke achtergrond die hun baan opgeven om pgb-zorg te verlenen en die in vergelijking met professionals veel minder geld ontvangen voor de zorg. Destijds is besloten om gedurende een jaar deze wijziging in de tariefstelling te volgen en te evalueren. Op basis daarvan heeft de gemeente besloten dat er geen aanleiding is om de wijziging ongedaan te maken. De situatie komt weinig voor. De aanvraag van pgb's neemt bovendien af.

De Adviesraad vraagt zich af hoe de gemeente aanvragen van pgb's beoordeelt (en afwijst). De vraag is of de gemeente mensen informeert over de mogelijkheid van een pgb of de nadruk legt op zorg in natura. Besloten wordt om dit uit te zoeken en eventueel in een vergadering iemand van de gemeente uit te nodigen die dit kan toelichten.

- Beantwoording raadvraag over zorgfraude

De Adviesraad vindt het belangrijk dat bij cliënten zelf wordt gecheckt welke zorg is geleverd en of dit overeen komt met de geïndiceerde zorg. Dit zou een toetssteen voor rechtmatigheid en kwaliteit moeten zijn (zoals ook in het advies m.b.t. Inkoop Jeugd en Wmo 2025 is aangegeven).

- Wmo-indicatie voor onbepaalde tijd

Een herindicatie bij mensen voor wie geen herstel of verbetering van hun gezondheid te verwachten valt, kan nuttig zijn als het de kwaliteit van de zorg ten goede komt. Vermeden moet worden dat deze herindicatie een controlemoment is voor eventuele afschaling van zorg. Besloten wordt om kwaliteitsmedewerker Alinda Versluis uit te nodigen om toe te lichten waarom herindicaties in deze gevallen worden afgenomen en wat het doel ervan is.

Ingekomen stukken ter informatie:

N.v.t.

8. Mededelingen

Tijdens het kwartaaloverleg met wethouder Pannekoek is o.a. gesproken over klachtenprocedures t.a.v. publieke diensten en de (wenselijke) betrokkenheid van de gemeente. De wethouder erkent dat er sprake kan zijn van terughoudendheid van cliënten om een klacht in te dienen, maar dat het wel wenselijk is dat de gemeente een vinger aan de pols houdt.

Afgesproken wordt dat bij Kernkracht de planning van vergaderingen zal worden opgevraagd en dat leden van de Adviesraad roulerend en in onderling overleg zullen deelnemen aan deze overleggen.

Er zal worden overwogen of gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om te beschikken over een iPad van de gemeente (in bruikleen) waarmee leden toegang kunnen krijgen tot I-babs, een systeem om agenda's en bijlagen te delen en deze op te slaan. Tijdens de volgende vergadering zal hierover een besluit worden genomen.

9. Afspraken en rondvraag

Opgemerkt wordt dat de inkomenstoets voor huishoudelijke hulp weer ter discussie staat en dat er bezwaar is aangetekend. Dit heeft uitgemond in een schikking.

Wim zal namens de Adviesraad deelnemen aan de digitale test sociale kaart. Wim overweegt tevens om deel te nemen aan een bijeenkomst van de gemeenteraad waar inwoners van de Krimpenerwaard worden uitgenodigd om nader kennis te maken met het reilen en zeilen van de raad. Hierover heeft een oproep in Het Kontakt gestaan.

10. Afsluiting

De voorzitter sluit de vergadering en bedankt de aanwezigen.